

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
E. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

A házasságtörés

...etéséről szóló törvény tervezete már
...zelebb a kamara elé kerül, hogy az is
...gezze végleges akaratnyilvánítását a
...slatot illetően, mely rendkívül szigo-
...két évig terjedő börtönbüntetéssel
...ntatja a már a római jog által is meg-
...ított adulterium bünteselekményét.
...hogy a római jog szerint csak a nő kö-
...tetett el házasságtörést, míg az újabb
...felfogás szerint mindkét fél büntetendő
... esetben, mert a házasságtörés lényege
... házassági hűségnek megsértése, erkölcsi
...zódás megbontása, tekintet nélkül a
...zódók nemére. Ma ugyszólván már a vi-
...minden törvénykönyvében le van sze-
...ve, hogy a házasságtörés büntetendő
...ekmény, így tehát a javaslat nem no-
...hanem természetszerű beilleszkedés
...általánosan elfogadott, habár kevésbé
...korolt, büntetőjogilag megtorló morális
...egélybe. A helyzet ugyanis az, hogy az
...n családi deliktumok csak kivételes rit-
...kerülnek bíróság elé, mert a legtöbb
...per fázis még a gondolatlól is, hogy
...minden tetejébe még nyilvános vessző-
...ásnak is tegye ki az ő felült családi bé-
...ét. Hiszen legtöbbször a családi élet
...ső megszűnését jelenti az a keserű elég-
...el, hogy most aztán megkapta az igazsá-
... Ez a tény a valóságban. Ezzel azonban
...ról sem akarjuk azt mondani, hogy
...szág törvényhozása csak akkor helytálló,
...semmilyen viszonylatban nem nélkülözi
...okat a szankciókat, amelyek a megsértett
...adalmi vagy erkölcsi jogrendet megvé-
...k vagy orvosolják. A javaslat lényegét
...hat üdvözljük, ellenben igen veszélyes-
...k tartjuk a gyakorlati megfogalmazását
... azt a formát, amellyel a házasság tiszta-
...gát biztosítani és garantálni szándékolja
... a bizonyos szakasz. Mindenekelőtt igen
...tresa az ügyész szerepe, akire az a nem
...ságosan felemelő hivatás vár, hogy rend-
...közegek helyett neki kell majd jelenle-
...sértett fél felkérésére a házasságtörés
...nhelyén. Már az állás, a magas igazság-
...gyi funkció szempontjából is méltóságon
...uli szerep az, hogy az ügyész, aki talárban
...emelyvényen mint közzvaló, mint a maga-
...bb jogrend védője szerepel, — esetleg le-
...gigőnyözött hálószobák ablaka előtt álál-
...pdjék vagy kültelki garni-szállók folyosó-
...n álljon posztot, hogy koronatanója le-
...en a pásztorórának. Viszont az ügyészség
...evonásán kívül tulzott erélyt inical a bü-
...etés szigorú mértéke, áruló levelek, disz-
...reditáló irások bíróság előtti felhasznál-
...ása és az az erőteljes szellemi kezdemé-
...yözó hév, amely amilyen indokolt a közön-
...éges deliktumokkal szemben, éppolyan ká-
...ossá válhatik a végtelenül kényes és esny-
...án kezelendő családi deliktumokat illető-
...eg. Eppen a magasabb morál szempontjából
...hangsúlyozzuk ezt. Ameddig egy családi
...ragédia nem zuhan a bírót emelvény lép-
...sője elé, ne siessen nagyon a mindenáron
...gazságot tevő szellem. A házasság legpa-
...rancsolóbb morálja ugyanis, hogy felbont-
...hatatlan és egész életre szól. Már pedig egy
...hosszu emberi élet állandó kapuja a min-
...dentajta megkísértésnek. A türelem, a meg-
...bocsátás, az elnézés, — bizonyos határig —
...az egyedül fegyverek, amivel igen sokszor
...egyedül védhető meg ez a mindhalálig tartó
...szerződés. Ne siessünk tehát mindig a meg-
...torlással, mert az végleg agyonütheti ma-
...gát a házasságot is. Nincs nagyobb kin-
...mint a féltékenység, a zöld szemű szörnye-
...teg, ahogy plasztikusan definiálja Shakes-

Életfogytiglani súlyos börtönre ítélték Rintelen követet

A bécsi rendkívüli katonai törvény-
szék tegnap fejezte be Rintelen An-
tal dr. egykori miniszter és volt római
osztrák követ hazaárulási perének tárg-
yalását. A tanak sorában Geiling-
ger dr. volt az utolsó, aki szintén arról
tett vallomást, hogy Rintelen állandó
érintkezést tartott fenn Weidenhammer
nemzeti szocialistával. Ennek igazi neve
tulajdonképpen Willia m. s. és megbí-
zotta jta H a b i c h t Theónak, aki
egyik irányítója volt az ausztriai nem-

zeti szocialista mozgalomnak.
Geillinger több fényképet is
mutatott fel Weidenhammer-
ről, amelyek a nemzeti szocia-
lista agitátort hol bajusszal,
hol anélkül ábrázolják.
Oberweger tábornok, a katonai bíróság
elnöke a fényképeket megmutatta
Ripoldi Giovaninak, Rintelen volt
római komornyikjának, aki azokban tel-
jes határozottsággal felismerte Weiden-
hammert.

...nemzeti szocialista és semmi ré-
...sze nem volt a sajnálatos juliusi
...puces előkészítésében.
Az ügyész válasza és a védő viszont-
válasza után, Rintelen szólalt fel a zárszó
jogán. Kijelentette, hogy ártatlannak
érzi magát. Mindenkor a független Ausz-
triát tartotta szem előtt, azonban szük-
ségesnek látta azt is, hogy Németország-
gal helyreállítsa a békét, mert a két né-
met testvérmémet között nem nézhette
tovább a surlódásokat.
A bíróság azután visszavonult tanács-
kozásra, majd délután háromnegyedöt
órákor Oberweger tábornok kihirdette
az ítéletet.

Rintelen tudott a tervbevett puccskísérletről

A bizonyítási eljárás ezzel befejező-
dött és Tuppi katonai ügyész meg-
kezdte vádbeszédét. Hangsúlyozta, nem
akarja felkorbácsolni a szenvedélyeket a
mult évi juliusi események ecsetelésével,
megállapítja azonban, hogy az a kép,
amelyet a tárgyalás elején festett meg
Rintelenről, semmiben sem változott.
Tagadhatatlan, hogy Rintelen
nagyessü ember, aki a politiká-
ban vezetó szerepet vitt, azon-

ban mindenkor igyekezett za-
vart és nyugtalanságot kelteni.
A tárgyalás során beigazolódt, hogy
Rintelen nemcsak összeköttetésben ál-
lott a nemzeti szocialistákkal, hanem
azok készülő puccskísérletéről előre tu-
dott és helyeselte azt. A hazaárulás
ténye kétségtelenül beigazolást nyert és
azért kéri a bíróságot, hogy Rintelen-
szemben a legsúlyosabb büntetést alkalm-
mazza.

Eszerint a rendkívüli katonai
bíróság Rintelen bünösnek ta-
lálta a hazaárulásban és ezért
életfogytiglani tartó súlyos bört-
önre ítélte.

Helyre akarta állítani a békét Németországgal

Klee dr. ügyvéd mondotta el azután
védőbeszédét. Hangsúlyozta, hogy Rin-
telen bizalmas barátja volt Dollfuss-
nak és sohasem tört ellene. Tény az,
hogy
Rintelen és Dollfuss között vol-
tak némi politikai ellentétek,
azonban ezek nem voltak olyan
természetűek, amelyek a kettő
közti barátságot felborították
volna.

Tagadhatatlan, hogy Rintelen a békét
kereste. Az osztrák szempontokat min-
dig szem előtt tartotta, de éppen úgy
igyekezett Németországgal a békés meg-
egyezést létrehozni, akárcsak régebben
Seipel kanellár, vagy akár maga
Dollfuss is. Nem vonja kétségbe Rintelen
becsvágyát, azonban a becsvágy még
nem büntény.
Mindenkor Ausztria javán dol-
gozott Rintelen. Sohasem volt

Rintelen az ítéletet közönnel és nyu-
godd arecal hallgatta végig.
Az ítélet indokolása szerint beigazoló-
dott, hogy Rintelen 1934-ben és pedig
különösen juliusban Rómában és Bécs-
ben tárgyalt a nemzeti szocialistákkal,
helyeselte azok terveit és előmozdította
azokat azzal, hogy magát a puccsisták-
nak kormányalakítás céljából rendelkez-
zésre bocsátotta. Ezzel vétett az állam
rendje ellen és polgárháboru szítását
tette lehetővé. Távlati vonatkozásban
állott ugyan a puccsistákkal, de tagad-
hatatlan, hogy a velük való érintkezéssel
kétségtelenül hazaárulást követett el. A
katonai törvényszék ítélete ellen feleb-
bezésnek helye nincsen.

...peare. Ebben az állapotban a kétségbeesett
megcsalt fél nemhogy ügyészhez rohanni,
de ölni is képes sokszor. És aztán ha fel-
öcsudott, akkor a haját tépné a szerensét-
len, hogy kiállott a bíróság elé. Mert az
ilyen házasságnak aztán végérvényesen
vége. És mit szóljanak aztán azok a szeren-
sétlen gyermekek, akiknek szemükbe vág-
ják: a te apád a börtönben ült, vagy az
anyád ez és ez volt. Ez a kérdés másik ol-
dala. Megtépázott széttagozott élet az utó-
dokig, — ezt is eredményezheti a megtorlás.
Eppen ezért nagyon nehéz a feltétlen bünte-
tés elvét diadalra vinni, mert itt ártatlanok
is fizethetnek. Aquinoi Tamás mondja egy
helyütt, hogy a prostitúciót nem lehet meg-
szüntetni, mert az olyan mintha a kloakát
kiszabadítanánk a csöveiből és elöntené az
egész várost. A legkiválóbb és a legszentebb
ember mondta ezt, nem azzal a célszattal bi-
zonyára, hogy propagandát csináljon a fes-
lettségnek. Hanem egyszerűen tudomásul
vett, számításba vett egy elkerülhetetlen
kényszeriséget. Ezt a mondatát nem azért
idézzük, hogy talán valami félreérthető pár-
huzamot vonjunk. De meg kell állapíta-
nunk, hogy a házasság sem mentesíti a
gyenge és esendő embert szenvedélyektől,
amelyek nem tiszták. A házasságban, amely
a legkomplicáltabb és a legrejtelmesebb vi-
szony, kell lezajlania a nagy tisztulási fo-
lyamatnak. Ezer közül kilencszázkileneven-
kilenc esetben csak a házastársak tudnak
végére járni az ilyen pöröknek. Mert ha a
szenny kiömlik a nyilvánosság elé, az az
egész házaseletnek és az utódoknak is örök
súlyos megbélyegzettsége. Ha nincs orvoslás,
akkor ám jöjjön a törvény, de már csak
akkor, ha két olyan embernek szolgáltat
igazságot, akik örökre leszámoltak egymás-
sal. És akkor válassza el a házastársakat
egymástól még akkor is, ha közös megér-

téssel történt a házasságtörés. Tudniillik
van az említett szakaszban egy ilyen „kivé-
tel”. Ha megegyeztek a házastársak, hogy
barátot vagy barátnőt tartani lehet, akkor
nincs eljárásnak helye. De hát hogy értsük
ezt tulajdonképpen? A szenvedélyből tá-
madó házasságtörés, amelyben mindig van
legalább résznyi korlátozott beszámítható-
képesség — az büntetendő! Viszont ha köz-
megegyezéssel, például pénzért vagy más
érdekért kimondottan prostituálja magát az
egyik házastárs, az ilyen természetű házassá-
gtörés nem büntetendő! Nem értjük ezt.
Mert ha a házasság morális eszmény, ugy-
nézetünk szerint éppen az ilyen házasság a
legnagyobb immoralitás, amelyért aztán
mind a két felet valóban be lehet zárni a
börtönbe, de nem maximalisan két évre, ha-
nem minimalisan tíz évre. Mert ha ez lehet-
séges, akkor aztán igazán guny, azt mon-
dani a házasságra, hogy szentség.

Gyárfás Elemér tiltakozása után tegnap a szenátus is elfogadta az ostromállapot és a cenzura meghosszabbítását

A kamara éjszaka is tartott ülést, amelyen az ostromállapot és a cenzura meghosszabbítására vonatkozó javaslat vitájával kapcsolatban éles vitára került a sor a többségi és ellenzéki képviselők között. Az éjszakai ülésen Madgearu kijelentette, hogy a nemzeti parasztpárt annak idején megszüntette az ostromállapotot és mégis rend volt az országban. Junian ama véleményének adott kifejezést, hogy az ország csak a legteljesebb szabadságjogok alapján fejlődhetik.

Felszólalt Maniu Gyula is, aki bejelentette, hogy nincsen egy véleményen a miniszterelnök kormányzati programjával, mert nem tiszteli a szabadságot.

A javaslat is bizonyítja, hogy a kormány nem veszi komolyan a demokráciát.

Végül tiltakozott azon emlékirat elkobzása ellen, amelyet a restaurációval kapcsolatban akart kiadni. Leszögezte még, hogy az emlékirat igazságokat tartalmaz és megjelentetésével szolgálatot akart tenni az országnak.

Bratianu Gheorghe és Campeanu, az agrárliga képviselője a javaslat ellen szólaltak fel.

Morescu előadó után Titeanu alminiszter, majd Pop Valer igazságügyminiszter szólaltak fel, mire a vita véget ért.

A kamara 119 szavazattal 6 ellenében megszavazta az ostromállapot és a cenzura újabb hat hónappal való meghosszabbítását kimondó törvényjavaslatot.

A kamara tegnapi ülésén Condruş szavá tette, hogy az interpellációkra nem adják meg rendszeresen a választ. Costinescu dr. egészségügyi miniszter azután benyújtotta a szerencsésjéteket megrendszabályozó törvényjavaslatot, míg Banescu Honoriu

a Resita-művek alapszabályainak módosítására vonatkozó törvényjavaslatot terjesztette be.

A módosítás szerint a részvényeseknek nem lehet ötszáznál több szavazatuk.

Pamfil Seicaru törvényjavaslatot nyújtott be, amely szerint Soroca megyét kivesszük a kisebbségi megyék csoportjából. Végül Tatarescu miniszterelnök felolvasta a királyi kéziratot, amely a parlament ülészekát március 31-ig meghosszabbítja.

A szenátus tegnapi délelőtti ülésén foglalkozott az ostromállapottal és a cenzurával. Filipescu Grigore rámutatott arra, hogy a háború alatt, amikor Románia még semleges volt és az országban nyüzsgöttek a különböző államok kémei, amikor az atmoszféra a robbanásig feszült volt és naponta utcai tüntetések voltak, akkor sem fordultak az ostromállapothoz és a cenzurához, pedig akkor a helyzet valóban fenyegető volt. Kérdezte, hogy vajon a mostani helyzet rosszabb, mint az akkori.

Jumanca szociáldemokrata is állást foglalt a törvényjavaslat ellen. A vita során felszólalt Pop Valer igazságügyminiszter is, aki rámutatott arra, hogy az ostromállapot rendelkezések csak bizonyos területekre érvényesek és

a lakosság ugyyszólván nem is érzi. Utalt arra, hogy

Németországban és Ausztriában sokkal keményebben alkalmazták az intézkedéseket és azon véleményének adott kifejezést, hogy az országnak tulajdonképpen az a hátrányos, ahogyan az intézkedéseket alkalmazták.

Mora Mihai liberális képviselő nem támadta a javaslatot, de kifogásolta a cenzura által elkövetett visszaéléseket.

Titeanu: Az ön igazgatója szintén

tagja volt annak a kormánynak, amely a cenzurát bevezette. Még az Universtól is voltak annak a kormánynak tagjai.

Vaitoianu georgista bejelentette, hogy a törvényjavaslatot nem szavazza meg.

Gafencu után Jorga kijelentette, hogy a cenzura bevezetése után a lapoknak nem kellett volna megjelenni.

Ez a férfias tiltakozás lehetlenné tette volna a cenzurát.

Végül hangsúlyozta, hogy a mai helyzet nem indokolja az ostromállapot és a cenzura meghosszabbítását.

Kivételes állapot nyugtalanságot kelt

A Magyar Párt nevében Gyárfás Elemér dr. szenátor szólalt fel és kijelentette, hogy az ostromállapot és a cenzura meghosszabbítását sem a belföldi, sem a külföldi helyzet nem indokolja. A kivételes állapot megbontja a békés fejlődést és az állam nyugalmát.

Beszélt azután arról a módról, ahogyan a cenzurát alkalmazták, rámutatott az elkövetett visszaélésekre, majd a magyar kisebbség sérelmeit tette szóvá.

Utána a Vidrascu előadó és Pop Valer igazságügyminiszter beszélt és azután a szenátus 92 szavazattal 6 ellenében ugyancsak megszavazta a törvényjavaslatot.

A szenátus esti ülésén Fabius az

A városi tisztviselők nyelvvizsgáján hetvenegyen buktak meg és pedig harmincegy tisztviselő és negyven alkalmazott

A város nem román anyanyelvű tisztviselői és alkalmazottai a múlt év őszi román nyelvvizsgát tettek. A vizsga óta az érdekeltek izgatottan várták a vizsga eredményét. Különböző verziók kerültek forgalomba, hogy hányan és kik buktak meg. Ugy tudjuk, hogy azóta a buktak listáján ismételt eszközöltek változtatásokat. Többek között a buktottak sorában szerepelt két kéményseprőmester is, mivel azonban kiderült, hogy azok tizenöt év előtt iparendélyüket átadták a városnak és azóta szerződéses alkalmazottak, törölték őket a jegyzékből.

Venizelosz személyesen vállalt felelősséget a forradalmárok által elvitt közpénzekért

Görögországban megszünt a forradalom. A görög kormány falragaszokon örömmel tudatja ezt a lakossággal. Venizelosznak Kréta szigetén ötszáz millió drachma értékű vagyona volt, amelyet az állam lefoglalt. A lapok be-

íránt érdeklődött, hogy a földművelésügyi minisztérium miért ismeri el Károlyi Melinda grófnő tulajdonjogát ötszáz holdra Salaj-megyében és másik 385 holdra Carei környékén, amikor az mint optáns, pert indított a román állam ellen.

Loichita azt kifogásolta, hogy a vidéki tantestületek tagjainak fizetését késedelmesen utalják ki.

Samoil szenátor

a pénzügyi szervek által az ország kispárosai ellen elkövetett visszaélések miatt tiltakozott,

majd Tatarescu miniszterelnök a szenátusban is felolvasta a parlamenti ülés március 31-ig való meghosszabbítására vonatkozó királyi kéziratot.

A jegyzékben jelenleg harmincegy tisztviselő és negyven alkalmazott neve szerepel. Ezek valamennyien a román nyelv elégtelen tudása címén fegyelmi bíróság elé kerülnek. Remélhetőleg a város vezetősége megtalálja a módját annak, hogy ez a hetvenegy ember, akik mind egyikének hosszabb szolgálatai ideje van már, ne veszítse el kenyerét. A megbuktatott kisebbségi hivatalnokok között van egy német anyanyelvű főtisztviselő is, aki évek hosszú sora óta az egyik fontos ügyosztály vezetője.

számolnak róla, hogy Venizelosz akkor szánta rá magát Kréta függetlenségének kikiáltására, amikor Macedóniában a forradalmi harcok kilátástalansága beigazolódt. Befolyásos krétai politikusok azonban ellenszegültek a tervnek és

A Terminus-bá
világhírű márciusi műso
„MILCOV“ görögök csoportja
8 személy
„RAVELS“ akrobatacsoport
2 nő és 2 férfi
„MARA de SIVAZ“ világ
afrikai bővész, aki 50 pe
szórakoztatja a közönséget
„SISTERS KÖLLÖ“ tánc
vésznők, stb.

A műsor fél 11 órakor kezdődik, na
tanc a bárban reggelig. A zenét
hírű Marián Józsi zenekara szolgálta

ellenforradalommal fenyegetőztek, m
zelosz erre elhatározta, hogy Krétát
legesen elhagyja.

Külföldi lapok szerint Görögor
ban mozgalom indult meg a kirá
helyreállítására. Egyes politikuso
az a terve, hogy válasszák meg kirá
Kent herceget, az angol király ha
dik fiát, Marina görög hercegnő fr
Nagy pártja van azonban György
királynak, akit vissza akarnak hív
országba.

Constantai jelentés szerint a Rom
és Görögország közötti hajóforg
amely a forradalom következtében
netelt, újból megindult. Constantab
nap érkeztek meg az első görögor
utasok. A hajó érkezésekor az utas
szigoruan megvizsgálták.

Venizelosz, aki az olasz fennhat
alatt álló Rhodos szigeten tartózk
tegnap táviratot intézett az athéni
mányhoz. Ebben közli, hogy személy
vállalja a felelősséget azért a tiz n
drachmáért, amelyet a forradalm
Kréta szigetén a közbiztonságból fe
tek. Isztambuli jelentés szerint az
görög tiszték és katonák, akik Pyt
mellett léptek török területre, elhatá
ták, hogy visszatérnek Görögorszá
ahol a hatóságok rendelkezésére bo
ják magukat. Ezeknek további sors
a görög hatóságok döntenek.

„A magyar ujságírók azt sem érdemlik meg, hogy éljenek

Két esztendő előtt Turdamegye t
magyarlakta községében szomorú ese
nyek játszódtak le. Egy négyüléről
zafelét tartó felizgatott román paras
megtámadtak több házat, romboltal
embereket is megverték. A clujii ügy
ség több magyar ujságíró ellen, akik
esetét megírták, államellenes izgatá
mén pert indított. A per most folyt
pokon keresztül és a bizonyítási elj
befejezése után Colfescu ügy
mondta el vádbeszédjét. Az ügyész,
ismeretes arról, hogy magyar ujságí
kal szemben mindenkor éles hangot h
nái, most is hű maradt magához. K
lentette, hogy a vádlottak padján ülő
ságírók mind hivatásos ízgatók, akik
számátlan hasonlóan minősített sa
perük van folyamatban. Vádbeszé
Colfescu a következőképpen fejezi be

— Ezek az elemek nem érdemlik m
hogy civilizált országban éljenek. N
maguk számára károsak, hiszen azt s
érdemlik meg, hogy éljenek, har
károsak a magyar népnek. Ha nem
szik itt nekik, menjenek oda, ahol k
barizmus van, ha az kell nekik.

A törvényszék a per tárgyalását
jövő hétre halasztotta el, amikor a vé
beszédre kerül sor.

A dollár stabilizálása. Párisi jel
tés szerint az Egyesült-Államok k
mánya tárgyalásokat kezd az angol k
mánnal a dollár és az angol font sta
lizálása érdekében. Ugy tervezik, hog
dollárt a régi aranyparitás ötven szá
lékával stabilizálják.

**Tavaszi ujdonságok
női- és férfiszövetekben
meglepően olcsó árakon kaphatók az
ABC teksztilnagytáru-
házban
Timișoara I., Piața Unirii**

Lengyelország együttthalad Németországgal Eden varsói utjának csak akkor lesz értelme, ha Simon Berlinben megállapodásra jut

Berlinben nagy izgalommal tekintik Simon angol külügyminiszter látogatását. Simon, mint ismeretes, a főpécsetőr kíséretében március 16-án indul el repülőgépen Berlinbe, ahonnan március 27-én utazik vissza. Simon március 26-án Berlinből Moszkvába utazik, ahová március 28-án érkezik.

Moszkvában tárgyalásokat folytat Stalinnal, Litvinovval és a szovjet kormány más vezetőivel.

Március 31-én Moszkvából Varsóba utazik. A miski londoni szovjet nagykövetség megjelent az angol külügyminisztériumban és jelentette, a szovjet kormánynak úgy tűnik, hogy Edent Moszkvában fogadhatja.

Simon berlini látogatásával kapcsolatban, minden látszat szerint hivatalos közleményre, a lengyel lapok azt írják,

Eden varsói látogatásának csak akkor lesz értelme, ha Simon Berlinben a német birodalmi kormánnyal eredményes megállapodásra jut.

A lengyel lapok hangsúlyozzák, hogy a lengyel kormánynak véleménye ugyanez és ennek a lengyel kormánnyal való tárgyalásait céltalanoknak tekintik, hogy előzetesen London és Berlin között megállapodás nem jön létre.

A londoni sajtó véleménye szerint Simon berlini tárgyalásának a következő főpontja lesz:

1. A légi védelmi egyezmény.
2. A keleti paktum.
3. A közép-európai egyezmény.
4. A fegyverkezési megállapodás.

A varsói tárgyalások szerint a harmadik pont keretében megtárgyalják Ausztria függetlenségének kérdését is. A fegyverkezési megállapodást öt-tíz esztendőre kötöznék meg.

Párisi lapok berlini jelentése szerint a német birodalmi kormány Simon hozzájárulását akarja ahhoz, hogy a hadsereg létszámát a lakosság számához arányosítva állapíthassa meg. Ugy tudják, hogy az angol kormány hajlandó a vereséget szerződés katonai határozatait nem létezőknek tekinteni abban az esetben, ha a birodalmi kormány elismeri, hogy

Kelet-Európa biztonsága elválaszthatatlan Nyugat-Európa biztonságától és ennek alapján csatlakozik a keleti paktumhoz.

Francia politikusok szükségesnek tartják, hogy Németország fegyverkezése győzelem franciá-olasz-angol értekezletet értesítsen. Eppen ezért elengedhetetlennek tartják, hogy Simon a német fegyverkezések ügyében még berlini utazása előtt érintkezésbe lépjen a francia és orosz kormányokkal.

Varsói jelentés szerint a lengyel poli-

tikai köröket élenként foglalkoztatja Németországnak az az elhatározása, hogy légi haderőt állít fel.

Ezzel kapcsolatban megállapítják a lengyel lapok azt is, hogy Németország szárazföldi hadseregének is jelentős emelését tervezi.

A német fegyverkezési terve szerint a

birodalmi hadsereg létszáma ötszáz ezer ember lesz, amihez még száz ezer főnyi műszaki katona is hozzájárul.

Berlini lapok szerint Franciaországnak a német fegyverkezés miatti féltelme alaptalan. Németország a fegyverkezési egyenlőséget Franciaországgal együttesen akarja, nem pedig Franciaország ellen.

Heves vita várható ma a francia kamrában a szolgálati idő felemeléséről szóló javaslatnál

Párisi jelentés szerint a radikális párt tegnap értekezletet tartott, amelyen foglalkozott a katonai szolgálati időnek két évre való felemelésre vonatkozó javaslatl. Kimondták, hogy elvben az egy éves szolgálati idő fentartása mellett foglalkoznak állást, de megengedhetőnek tartják, hogy szükség esetén a kormány rendelettel uton meghosszabbíthassa a zászlók alatt álló katonaság szolgálati idejét. D. L. Adier volt miniszterelnök

szerint a kormány ezt is csak abban az esetben tehetné meg, ha az unjonozás olyan rosszul sikerülne, hogy még a mai létszámot sem adná ki. A francia kamrában ma tárgyalják a katonai szolgálati idő felemeléséről szóló kormányjavaslatot. Tekintettel arra, hogy a radikálisokon kívül a szocialisták és kommunisták is a javaslat ellen foglalkoztak állást, a kamrában heves vita várható.

Ügyvédek elkecseregett harca a bíróság előtt a kétségbevonott ügyvédi diploma miatt

Öt év óta folyik Pop Alexandru dr. volt oradeai és most aradi ügyvéd, valamint Marcus Stefan oradeai ügyvéd között az a rágalmazási per, amely már ugyszólván az összes vidéki hatóságokat foglalkoztatta. Pop Alexandru dr. ugyanis öt esztendő előtt levelet irt Marcus Stefanhoz, amelyben azt állította, hogy jogtalanul használja az ügyvédi címet, mert diplomájához csalárd uton jutott. Marcus Stefan erre feljelentést tett Pop ellen. Legutóbb az oradeai ítélet-tábla foglalkozott az ügyvel. A tárgyaláson Pop betérjesztette azokat az irato-

kat, amelyek szerint Marcus ugyan be volt iratkozva a budapesti egyetemre, de vizsgáin hatszor megbukott és nem szerzte meg azokat a vizsgákat, amelyeknek alapján ügyvédi vizsgára állhatott volna. Ezzel azt igyekezett bizonyítani, hogy Marcus félrevezette a román hatóságokat és jogtalanul jutott az ügyvédi diplomához. Marcus is számos iratot ismertetett a táblai tanács előtt, amely a jövő héten hozza meg ítéletét. Az elsőfokú bíróság felmentette Pop Alexandrut a rágalmazás vádjá alól.

Vaida mozgalmá hátrányos és káros a pártra nézve és ezért kellett az elnökségtől megfosztani

A nemzeti parasztpárt állandó választmányának tegnap ülésén ismét az erdélyi és bán-sági szervezetek elnöki tisztségének betöltésével foglalkozott. Leszögezték, hogy Vaida a utóda csakis erdélyi lehet. Az elnökségre először Popovici Mihai volt pénzügyminisztert szemelték ki, de Popovici nem hajlandó a tisztséget elfogadni. Ezért valószínű, hogy Mihaiache most Maniun és remélik, hogy Maniu ezt el is fogadja. Az állandó választmány ezenkívül számos erdélyi tagozat vezetésének felcserélését mondta ki. Tegnap különben a Hunedoara megyei szervezet is Mihaiache mellé állott. A szervezet dezavualta Vaid Aurél elnököt, aki Vaidához csatlakozott.

A nemzeti parasztpárt tegnap este hozta nyilvánosságra a hivatalos közleményt, amelyben megindokolta, hogy miért fosztották meg Vaidát az erdélyi és bán-sági szervezetek elnökségtől. A közleményben leszögezték, hogy Vaida levelet intézett Mihaiachehoz és ebben bejelentette, hogy nem

ismeri el az erdélyi tartományi kongresszus összehívását és továbbra is folytatni fogja a párt keretein kívül a numerus valahicus mozgalmat. Vaida nem ismerte el, hogy a mozgalmával kapcsolatos esetleges megbeszéléseknek csak a párt keretein belül lehet helye. Ezenkívül figyelembe kellett venni, hogy mozgalmá a pártra hátrányos és káros volt. Ezért a pártvezetés megfosztotta a párton viselt tisztségektől és az erdélyi, valamint bán-sági szervezetek vezetésével ideiglenesen Mihaiachet bízta meg. Kimondták azt is, hogy feloszlatják azokat a szervezeteket, amelyek Vaidához csatlakoztak. Így feloszlatták a sibiui, cluji, somei szervezeteket. Feloszlatták a timis-torontali szervezet vezetését is, egyben kimondták, hogy a cluji Patria című lap továbbra is Buteanu Aurél szerkesztésében mint a párt hivatalos lapja jelenik meg. Kimondták azt is, hogy az erdélyi és bán-sági szervezetek vezetését március 23-ra gyűlésre hívják egybe, míg az erdélyi tartományi kongresszust későbbi időre halasztották el.

Az új mozgalommal kapcsolatban legutóbb Nichifor Crainic a Cuza-párt új alelnöke is nyilatkozott. Rámutatott arra, hogy Vaida tulajdonképpen Goga elvét sajátította ki. A numerus clausus elvét Cuza professzor pendítette meg negyvenöt év előtt. Elvben helyesli Vaida mozgalmát, de amíg Vaida álláspontja naiv, addig Cuza álláspontja határozott. A keresztény liga különbséget tesz keresztény és zsidó kisebbség között. Amíg az elsőről feltételezi, hogy beilleszkehetnek a román nemzet kereteibe, addig az utóbíró ez nem várható. A liga nem a zsidó vállalatok vezetőségi helyeit akarja, hanem új vállalatok megalakítását kívánja, amelyek elfoglalják azok helyét.

Emelkedett

a román államvasutak forgalma és bevétele

Leverve, a román államvasutak francia szakértője, most készítette el a vasut múlt évi helyzetéről szóló jelentését. Eszerint 1934-ben a vasut személyi forgalma az előző évekhez viszonyítva emelkedett, az utasok által megtett kilométerek mennyisége 12.5 százalékkal emelkedett, az ezen a réven befolyt jövedelem növekedése pedig 6.8 százalékot tett ki. Leverve szerint a vasut jövedelmét az elmúlt években nemcsak a gazdasági krízis csappantotta meg, hanem a megnövekedett autóbusszforogalom is. Eppen ezért a vasut husz évre tizezer kilométeres utahálózatra megkapta az autóbusszjáratok koncesszióját. A vasut áruforgalma 1934-ben az előző évvel szemben hat százalékkal emelkedett. 1934-ben a vasut által szállított áru súlya 332.000 tonnát tett ki, ami az előző esztendővel szemben tizenhat százalékos súlyemelkedést mutat. Igen jelentékeny volt a vasut gabonaszállítás is. 1934-ben a belföldi gabonaszállítás 96.912, az exportgabona pedig 38.067 tonnát tett ki.

Öt világrész

magyarsága

Budapesten érdekes statisztikai könyv jelent meg, amelynek Nagy Iván a szerzője. A könyv címe: Öt világrész magyarsága. A szerző szerint az egész világon tizenkét millió magyar él. Ennek legnagyobb része és pedig 8,112,000 Magyarországon él. Ez a világ magyarságának 92.1 százalékát teszi ki. Az utódállamok közül Csehszlovákiának 1,690,000, Jugoszláviának 380,000, Romániának 1,437,000 magyar anyanyelvű állampolgára van a hivatalos népszámlálási adatok értelmében. Eddig az a vélemény volt, hogy Budapest után Bécsben lakik a legtöbb magyar. Most azután kiderült, hogy Bécsben mindössen 10,227 magyar él. Ennél nagyobb Bucaresti magyar anyanyelvű lakosainak a száma. A többi európai országban összesen 95,000 magyar él, ebből 40,000 Franciaországban lakik. Szovjetországban az 1926-i statisztika szerint 6300 magyar lakos van. Az északamerikai Egyesült-Államok magyar lakosságának a száma 1,110,000. Ezzel szemben Dél-amerikában mindössen 50,000 a magyarok száma. Palesztinában 7000 keresztény magyar él. Kinában 2800, Ausztráliában 300, Újzéländban 350, Afrikában pedig 2500 magyar él.

Hermann Leopoldi és Betja Milskaja

hétfőn, március 18-án tartják egyetlen kétszongorás előadástjukat a városi színházban
„Egy est bécsi humor” címen

Megyebál

lt Sft. Gheorghe városában. A bált du prefektus rendezte. A beléptidj emélyenkint száz lei volt. Azonkívül mbolát is tartották. Feleslegesnek rtották azonban, hogy a bált előzete- n bejelenték a pénzügyigazgatóság- l. Ennek ellenére egy pénzügyi elen- mégis megjelent a bálou, hogy az amnak járó adót beszedje. Az ellen- t a prefektus formálisan kidobta a tremből. A pénzügyigazgatóság az el- ör jelentése alapján ötvenhétzeze- re büntette meg a prefektust. Erre gy telefoni csata folyt le a prefektus a pénzügyigazgató között. A pénzü- yigazgató és a prefektus vitája ez- l nem ért véget. A pénzügyigazgató ngoztatta, hogy a törvény az tör- ny és az alól a prefektus sem von- tja ki magát. Sft. Gheorghe város- n most érdeklődéssel várják ennek a rnak a végét.

STAVISZKY-ÜGYNEK TIZENKI- VADLOTTJA VAN. Párisból jelen- gy az ügyészség a Staviszky-ügyben zte a nyomozást. Kilenc gyanúsítottal n megszüntették az eljárást, tizenki- llen ellenben vádat emeltek. Ezek kö- n Bonnaures volt képviselő is. A nya- z jegyzőkönyv kilencszázötvenkilenc a terjed és huszeznél több ügyíratot l. A Staviszky-ügyben a vizsgálatot idején Prince vizsgálóbíró folytatta. télyes körülmények között meggyil- . A párisi rendőrség Prince meg- lása miatt körözést adott ki Bonny endőrbiztos ellen. Párisi jelentés zsonnyt az elmult éjjel sikerült letar- ni.

Nagy küzdelem egy mandátumért. is 12-én tartják meg az Ilfov-megyei elölválást, amelyen Bacalbasa ámatumát fogják betölteni. A részle- lálásra a kormány jelöltje Sa- e a nu, a nemzeti parasztpárt jelölt- b r e c u volt főpolgármester lesz. az ifjulerális párt Bratiana rghet jelöli. A gogisták Vasil es- aljeant, a konzervatívok Ottu- ut, a liberális demokraták Sip- t és a Junian-párt Constan- het jelöli.

Óriási érdeklődés mutatkozik un Leó zongoraművész Cho- estélye iránt. Az a hatalmas műsor, yet interpretál Chopin műveinek zebb és legértékesebb számai. A yörüi és hatalmas négy tételes H- szónáta, az As dur Ballada, a Fis Barcarolla, 3 gyönyörű keringő, 2 urno, 3 hangversenyetude, 2 prelu- 2 polonaise, annyira változatosossá és ekessé teszik ezt az estét, hogy aján- s a március 26-án este 9 óraker a osi színházban tartandó hangver- re a jegyeket már most megváltani. yek a színházi pénztárnál kaphatók.

A gyermekek beoltása diftéria nyen ellen. A városi főorvos intézke- re tavasszal megkezdik a diftéria örheny elleni védőoltásokat. Az ol- k városunkban április elsején kez- nek és elsősorban az iskolák és óvo- ifjuságát fogják beoltani. A védőol- t az összes, tíz éven alul gyermeke- t végrehajtják. A három védőoltás és gy ellenőrző próbához szükséges sző- not a fővárosi Cantacuzino-intézet osátja a városi főorvosi hivatal ren- kezésére. Clujon eddig tízezer gyer- ket oltottak be és az eredmény kielé- ző volt, mert csupán kisebb helyi gyul- lások léptek fel, míg az oltásokkal ró láz általában ritka volt. Egyetlen lyos eset sem történt az oltással kap- olásban. Az oltás díjtalan és azt egy uji orvos fogja végezni, aki a tömegol- sok terén kipróbált gyakorlattal ren- elkezik.

Hatvan millió font az angol haditengerészet költségvetése

Londonból jelentik, hogy Sir Bolton admiralis az alsóházban betérjesztette a haditengerészet új költségvetését. A költségvetés hatvan millió fontot tesz ki és háromszázötven millió fonttal nagyobb a tavalyinál. Az admirális első lordja kifejtette, hogy An-

glia három cirkálót, egy torpedóromboló rajt és három buvárhajót épít. Az angol haditengerészet 1936-ban éri el azt a tonnamentyiséget, amelyet számára a londoni flottaegyezmény engedélyez. 1935-ben a haditengerészet létszámát 2.048 fővel emeli.

— **Gömbös vasárnap Szegeden programbeszédet tart.** Budapesti jelentés szerint Gömbös Gyula magyar miniszterelnök vasárnap Szegedre utazik, hogy ott az egyetemes párt népgyűlésén programbeszédet mondjon. Gömböst utjára számos politikus ekiséri. Vasárnap az ország különböző részein a többi miniszterek is programbeszédet mondanak.

— **Tízezer grancsár tiltakozik.** Caransebesi jelentés szerint a grancsár-vidéken nagy izgalmat keltett az a hír, hogy a caransebesi törvényszéket Lugojra és a caransebesi román püspökséget városunkba akarják áthelyezni. A határörvidék lakosságának vezetői tiltakozásra határozták el magukat és kilencvennégy határörvidékben tartózkodó népgyűléseket fognak rendezni. A grancsárok vezetői ezenkívül táviratilag királyi kihallgatást kértek. A vezetők határozatot fogadtak el és emlékiratot készítettek, amelyet tízezer grancsár ír alá. Ezt az emlékiratot, amelyben érdekeik védelmét kérik és tiltakoznak a püspökség, valamint a törvényszék áthelyezése ellen, eljuttatják a királyhoz, a patriarkához és a kormány tagjaihoz.

— **Főorvosi kinevezés.** Lugoji jelentés szerint Bejan Zeno dr. lugoji városi főorvost most véglegesítették és egyben egy harmadik városi tisztviselői állást is rendezesítették.

— **Halálra ítélték négy macedon forradalmárt.** Szófiában a rendkívüli törvényszék halálra ítélt négy macedon forradalmárt. Ezek között van Mihailoff Iván, a macedon komité vezetője is, akit távollétében ítélték halálra.

— **A Vörös Kereszt Egyesület helybeli fiókjá dr. Marta Alexandruné, a táblai főelőnök nejeinek elnökele alatt most tartotta meg évi rendes közgyűlését.** Az évi jelentést Stefan Cornel főtitkár, törvényszéki irodaigazgató olvasta fel. Eszerint az egyesület az elmult évben élénk tevékenységet fejtett ki. A katonai kórháznak sebészeti célokra 3000 leit juttatott, husvétkor és karácsonykor a beteg-katonák között 3091 leit értékben osztottak szét szeretetsomagokat. A vakok részére kétezer leit adományoztak, a belföldi kölesön javára pedig ötven ezer leit gyűjtöttek. Az egyesület ezenkívül három tanfolyamot rendezett ápolónők kiképzésére. Az egyesületnek az elmult év végén 280 alapító és 1365 működő tagja volt. A közgyűlés köszönetet szavazott Oprescu tábornoknak és mindazoknak, akik az egyesület munkáját támogatják. Az új ápolónői tanfolyam március 15-én kezdődik.

— **Nappal melegedik — éjjel gyenge fagy.** Tegnap reggel gyenge dér mellett a hőmérséklet a fagypontra állott. Bárha a nap legnagyobb részén gyenge felhősödés borította az eget, a felmelegedés mégis jelentékeny volt, mert délután két óraker már 14 fok melet mutatótt a hőmérő. Estefelé a hőmérséklet csökkent, de kilenc óraker még mindig 8 fok meleg volt. A meteorológiai intézet jelentése szerint kisebb felhősödés várható, helyenkint reggeli ködképződéssel, a nappali hőmérséklet mérsékelt emelkedésével és éjjel gyenge faggyal.

— **Nagybőjt első pénteke.** A görög keleti egyház husvét előtti nagybőjtjének ma van első pénteke. Ebből az alkalomból ma a mozikban és a színházban nincsen előadás, nyilvános helyeken pedig tilos minden zene.

— **Visszaélések a csendőrfőparancsnokságon.** Fővárosi jelentés szerint a csendőrfőparancsnokságon elkövetett visszaélésekből kifolyólag tizenhat millió 760.520 leiel károsították meg az államot. Du mitrescu csendőrtábornokot azonnal vádolják, hogy ebből az összegből tizenegy millió 278.790 lei az ő kezén tünt volna el.

— **Katolikus mise és szentbeszéd.** A Crisan-telepi római katolikus kápolnában március 17-én, vasárnap délelőtt tíz óraker Uitz Mátyás piarista tanár tart szentmisét, utána pedig magyar és német nyelvű szentbeszédet.

— **A Magyar Nőegylet** Petőfi-előadásának ismertetése alkalmával említést tettünk arról, hogy a művésziesen elgondolt képsorozat zenei és szövegi összeállításának szerzői Tóth István cluji festőművész és Csipkés Ilona zongoratanárnő. A Nőegylet külön kérelmére közöljük, hogy a kitűnően sikerült előadás összeállításának szerzői a fent megnevezett lelkes és érdemes irodalmi munkások, akiknek munkája nálunk teljes sikert aratott.

— **Schück Sándor dr. hitszónoklata.** Holnap, szombaton délelőtt tízezer óraker a negyedik kerületi zsidó templomban a Musaff-istentisztelet keretében Schück Sándor dr. arabbi tart hitszónoklatot.

— **Nagy árleszállítás a Scherg Vilmos-féle posztógyárban.** Ellentétben a textilszakmában mutatkozó áremelkedéssel, az ország határain túl is előnyösen ismert brasovi Scherg Vilmos és Társai posztógyár utasította itteni fiókját, hogy tekintettel a mind nyomasztóbbá váló gazdasági helyzetre, tavaszi és nyári férfi és női szövetudonságainak árait jelentékenyen szálljítsa le.

DÖNTŐBÍRÓSÁG AZ OLASZ-ABESSZIN KONFLIKTUS ÜGYÉBEN. A Reuter-ügynökség jelentése szerint az abesszinai kormány felszólította Olaszország kormányát, hogy állapodjanak meg együttesen egy döntőbírósság kiküldésében, amely a határvillongások ügyében, valamint ezzel kapcsolatosan Olaszország kártérítési igényeire vonatkozólag döntsön.

— **Csökkentették Zágoni Dezső büntetését.** Zágoni Dezső szerkesztő még 1931-ben az oradeai Magyar Szó című lapban cikket írt, amelyben az ügyészség igaztást látott. A törvényszék Zágont hat hónapi fogházra és ezer lei pénzbüntetésre ítélte. Felebbezés folytán az ügy az ítélőtábla elé került, amely Zágoni Dezső büntetését három hónapra szállította le. Az ügyész az ítéletben megnyugodott, az elítélt ügyvédje azonban semmisségi panaszt jelentett be.

Dóm-hangverseny. A helybeli püspöki székesegyház ének- és zenekara április első vasárnapján rendezi 98. egyházzenei hangversenyét. A színvonalas műsor első részében Händel, Bach és Saint-Saens emlékéit idézi a Dóm-kórus, míg a második részben az egyházi hangversenyirodalom legmonumentálisabb műve: Mozart hírneves Requiemje kerül előadásra. Mozart nagyszabású egyházzenei hangversenyművét első ízben ugyancsak a székesegyház egy ittese mutatta be ezélt kilencvenhat esztendővel. Azóta helybeli hangversenyműsorán Mozart Requiemje nem szerepelt. A 98. Dóm-hangverseny iránt nemcsak a városban, hanem egész Bánságban eddig nem látott érdeklődés nyilvánul meg. Az április 7-iki Dóm-hangversenyen ezuttal sem lesz belépődíj.

— **Barta Ignác dr. dettai ügyvéd halála.** Dettán nyolcvan esztendőskorában meghalt Barta Ignác dr. ügyvéd, a bánsági ügyvédi kar régi és tekintélyes tagja. Barta Ignác dr. ötven esztendeig működött az ügyvédi pályán és pedig először városunkban, 1900 óta, tehát harmincöt éven keresztül Dettán. Kiváló jogász volt, akit nemcsak a bírói kar, hanem a közönség is igen nagyra becsült. Mint ember is elsőrendű volt és számos társadalmi mozgalomnál vitt vezető szerepet. Halálát gyászolták fia Barta Dezső dr. helybeli garigazgató, leánya Ilona, Varró dr. karagi ügyvéd felesége, menyee dr. Barta Dezsőné, született Hofbauer Grete, veje Dorovin Ferenc dr. miniszteri tanácsos Bécsben, unokái Barta Iholya, Barta László, Barta György és Dorovin Dezső, továbbá nagyszámu rokonság. Temetése ma délután félnégy óraker megy végbe Dettán.

* **„Illik tudni.”** Modern kis lexikon. **Függelék: Kis sportlexikon.** A tudás beláthatatlan birodalmába törtek be ennek a műnek szerkesztői. Röviden, de följegyes biztonsággal mondja el száz és száz régi, új és legújabb fogalom lényegét Kis modern lexikon az „Illik tudni”, mert mindazt tartalmazza, amit tényleg illik tudni a mai kor emberének. Dr. Csánk Endre, dr. Wildner Ödön és a többi kitűnő szerkesztő azt tartotta szem előtt, hogy ma a gyors tájékozódás a fontos, a rohanó élet körülményeihez kell szabni a lexikonokat. Illik tudni, hogy mi a sztratoszféra, atombombázás, dőmping, ki volt Tutankhámen. Egy szóval az „Illik tudni” a modern kis lexikon amennyiben csak az van benne ami mindnyájunkat érdekel. Előadási hangja könnyű, szabatos, abszolút biztos adatokra támaszkodó. Rendes nagy könyv alakban 300 lap, killőn 32 képmelléklet, elsőrangú kiállításban, diszes vászorkötésben, Rózsavölgyi kiadás 211 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál. Cluj. Kérje a Rózsavölgyi kiadványok teljes jegyzékét.

V á r o s i s z i n h á z

Szombaton, március 23-án este fél 9 óraker

MAX REINHARDT vezetése alatt álló bécsi
THEATER IN DER JOSEFSTADT egyetlen vendégjátéka

Szinre kerül

ÉN ÉS HUGOM

(De Prinzessin auf der Leiter)

Operett 4 felvonásban. Szövegét Verneuil után írta Robert Blum. Zenéjét szerezte Ráph Benatzky.

Szerepbeosztás:

Dolly hercegnő	---	Lizze Maid
Doktor Fleuriot, könyvtáros	---	Oskar Kariweiss
Filosel egy cipőüzlet tulajdonosa	---	Felix Bressart
Irma, eladó	---	Mortense Raky
Egy vevo	---	Max Schulz
Charly, lakáj	---	Leopold Baar
Henriette	---	Temple Gucke
Törvényszéki elnök	---	Franz Reiser

Rendező: Paul Kalbeck. Karnagy: Karl Hudez. A táncokat betanította Osy Rondje.

Jegyek a színházi pénztárnál. / Telefon 102

Közgazdaság

Elutasította az ítélőtábla

az ipartestület felebbezését a szék-láznak adott támogatás ügyében

Helyi ipartestület az iparosok kérésére évente bizonyos összegben támogatást adott a szék-láznak. Az ipartestület az iparosok kérésére évente bizonyos összegben támogatást adott a szék-láznak. Az ipartestület az iparosok kérésére évente bizonyos összegben támogatást adott a szék-láznak.

síti a szubvencióra vonatkozó határozatot és kötelezi az ipartestületet, hogy az adott pénzbeli támogatásokat követelje vissza. Az ipartestület a miniszteri rendelet ellen az ítélőtáblához, mint közgazdasági bírósághoz fordult felebbezéssel. A bíróság az ügyet a múlt héten tárgyalta és most hirdette ki döntését. A döntés az ipartestület felebbezését elutasítja. Az indoklást az ítélőtábla későbbben közli írásban. Ipari körökben meglepetést keltett a döntés, amely ellen az ipartestület a semmitőszékhez felebbez.

Az adóbehajtás körül felmerült panaszokat a kisiparosok a miniszternek jelentik be orvosiás céljából

Kisiparosok súlyosan érzik a mai gazdasági helyzetet. Sokan van-
közöttük olyanok, akik nem tudják
adójukat pontosan megfizetni és akik
miatt végrehajtást vezettek, sőt a
nyel ellentétben még a szerszámai-
lefoglalták, esetleg már el is ad-
oz az iparosok, akik nem dolgoz-
bb munkással, mint kettővel, vagy
ek műhelygépi berendezése nem
ybb öt lóerőnél, a forgalmi adóról
törvény kilencedik szakasza értel-
mentesek a forgalmi adó alól.
an ennek ellenére a pénzügyi ható-
mégis felkeresik őket ezért az adó-
ort. Nagy számban vannak olyan
ok is, akik állami vállalatok részé-

re megrendeléseket kaptak, azokat le is
szállították, de a pénzt munkájukért
minden utanjárásuk mellett még nem
kapták meg. Azonban az adóhivatalok
ezt nem veszik tekintetbe, nem törődnek
vele, hogy az iparosok az állammal szem-
ben fennálló követeléseiket nem kapják
meg, mégis adófizetésre szorítják őket.
A kisipari munkaadók szindikátusa fel-
hívja tagjait, akiknek a felsorolt három
kategóriába eső panaszai vannak, hogy
azokat a pénzügyminiszteriumhoz címe-
zett részletes kérvénybe foglalják és kér-
vényeiket sürgősen adják be a szindiká-
tusba, amely azokat felterjeszti Sa m o i l
szénátorhoz, a kisiparosok országos szö-
vetsége elnökéhez. Samoil a panaszokat

eljuttatja a pénzügyminiszterhez, ezen-
kívül ezekben az ügyekben a szenátus-
ban interpellálni is fog és sürgetni fogja
a kisiparosok adóterheinek csökkentését
és a felesleges zaklatások megszünte-
tését.

MAGYARORSZAGBA NEM SZÜNTELEK A ROMÁNIAI EXPORT. Az iparügyi miniszterium az exportengedélyek kiállításának szünetelésével kapcsolatban közölte, hogy Magyarország nem tartozik azon államok közé, amelyek felé a román exportot szüneteltetik.

A monopolvezérgazgatóság új palotája. Antonescu pénzügyminiszter elhatározta, hogy egyelőre felfüggeszti a monopolvezérgazgatóság új palotájának építkezését, mert a pénzügyi helyzet más irányban köti le a pénzügyminiszterium figyelmét.

Szervezetlen Románia tejipara. Minovici tanár, az országos hírű orvosprofesszor, a tejfogyasztás növelése érdekében emlékiratot készített és azt az illetékes miniszterium elé terjesztette. Az emlékirat megmutatja, hogy mennyire szervezetlen a tejiparunk és ebből kifolyólag milyen hatalmas összeggel károsodik a nemzetgazdaság. Amíg Dánia másfél millió tehén után százötven millió kilogram vajot exportál évenként, ami megfelel tizenhat milliárd leinek, addig Románia vajexportja évenként két millió tehén után csupán hatvanezer kilogram, öt millió lei értékben. Németország kilencévszázötven millió kiló vajot gyárt. A tejiparból évenként négy milliárd marka hasznot huz Németország, vagyis évenként százhatvan milliárd lei jut a termelők kezébe. A romániai tejipar tehát csak tíz százalékát használja fel a tejtermé-
ségekre, míg egy millió 733 ezer tehén termékét nem tudja hasznosítani. A hiányos tejtáplálkozás kihatással van a közegészségre és Minovici részben ennek tulajdonítja, hogy a halandóság Romániában emelkedik. A professzor végül is a tejfogyasztás növelését ajánlotta a miniszteriumnak.

Exportmarhát vásároltak az országos vásáron. A tegnapi országos vásáron nagy volt az állatok felhajtása, azonban a magas árak miatt a vétel csak mérsékelt maradt. Feltűnő volt, hogy szarvasmarhát gyenge minőségben hajtottak fel a vásárra. Az állatexportőrök Olaszországba való szállításra tíz vagon szarvasmarhát kerestek, azonban mindössze öt vagonra valót tudtak összevásárolni. Fővárosi lókereskedők tíz vagon lovat vásároltak, amelyeket reggeli vásárokon tovább szándékoznak adni. Az állatok árai élsúlyban kilógrammonként a következők voltak: export szarvasmarha 11—12 lei, helybéli vágásra szánt szarvasmarha 7—8 lei, borjú 18—19 lei, bárány 14—16 lei, sertés 18—19 lei, igavonó lovak párja 8—10.000, parádés lovak párja 16—24.000, hat-nyolc hetes malac párja 6—700, három hónapos malac párja 1000—1100 leibe került.

Nincs vevő a buzapiacra. A bányai gabonapiacra a gabonaneműek irányzata változatlanul lanya. A kínálat kielégítő, azonban vevő nincsen és így az üzleti forgalom stagnál. A piaci árak a következők: bányai buza 76 kilós 390, torontáli buza 78 kilós 400, tengeri 205, zab 280, takarmány árpa 280, tavaszi árpa 300, korpa 230, takarmányliszt 250, kismalmi liszt a 30/70-es besztásból szákkal együtt 600, nagymalmi liszt 630, muharmag 430, tókmag 520 és napraforgómag 360 lei száz kilónként. A lucerna 43—44 és a lóheremag 32 lei kilónként.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Olvasó. Adóbonnal 1933. évből származó adóhátalékot nem fizethet, csak 1931 és 1932 évekből valót. Amikor az iparengedélyről lemondott, azt az adóhivatalnál is jelenteni kellett volna.

Régi előfizető. Az állampolgársági okmányban megjelölt foglalkozást utólag nem lehet megváltoztatni. Pengőt csak a Nemzeti Bank engedélyezhet. Ha valakivel szemben pengőtartozása van, fizesse azt leiben a hivatalos árfolyamon. Az illető köteles így elfogadni.

A bányási Lady Hamilton

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: KUBÁN ENDRE

onban a kórházakban nem érdek-
tett utána. Először is nem tudta a
t, másodszer pedig attól tartott,
ott szemben találkozik egyik-másik
orvossal. Ezek között sok barátja
a jobb időkben.
Elenyugodott hát a dologba.
Igy igen viharos, hófúvásos estén a
llá vonult éjszakai alváshoz.
mikor reggel onnan távozott és elő-
a szabad levegőre, meglepetve látta,
a hófúvásnak már maradéka sin-
melegen süt a nap és a levegő is
en megenyhült.
lejtős partoldalon felsietett a hidra.
sak akkor vette észre, hogy a hidon
en sok ember áll. Álltak az emberek
part egyik részére bámultak. Né-
y férfi volt lent a parton és csákyák-
gyekezett a vízből valamit partra
ni.
égül kibúzták.
gy fiatal ember holtteste volt.
A hidról nagyon jól lehetett látni az
át.
Kondoros elhalványodott. A szívét va-
ni iszonyat markolta meg.
Bárha az arcot a víz eltorzította, fel-
feszította, azért mégis fölismerte ben-
ismeretlen barátját, aki jó szóval és
nással a nyomorúság annyiszor
gített rajta.

A hidról sokan lefutottak a partra,
hogy közelebről megnézzék a kifogott
holttestet.

Kondoros is lesietett.

Meggyőződött róla, hogy valóban paj-
tásának holtteste fekszik csuromvizesen
a fagyos földön.

Megborzadt, hogy a szerencsétlen fiut
igy kellett viszont látnia.

A csákyás férfiak visszaparancsolták
a kíváncsiskodókat:

— Nem lehet a holttesthez egészen kö-
zel jönni. Nem lehet hozzányulni. Mind-
járt itt lesz a rendőrség.

Ugyanakkor futva jött egy fiu és je-
lentette:

— Szóltam az egyik posztoló rendőr-
nek. Azonnal telefonált a központba és
kérte, hogy siessenek ide az urak.

Percek teltek el így néma várakozás-
ban.

Kondoros érezte, hogy egész testén di-
dergés fut végig. Nem azért didergett,
mert nem volt rajta téli kabát és az idő
a napsugár mellett is hűvös volt, hanem
ennek inkább lelki okai voltak.

Nem tudta levenni a szemét a halott-
ról és merően nézte annak arcát. Az az
arc holtan nagyon csendes, nagyon nyu-
godt volt.

Elgondolkozott.

— Szegény ember! Ki tudja, mi ment

végbe a szívében, hogy az öngyilkossá-
ra szánta rá magát. Nem való lecsuszott
urnak az a nagy nyomorúság, amelyben
élt és amelyben én is tengődöm.

A saját jövőndő sorsát látta maga
előtt.

Valahogyan az az érzés fogta át egész
lényét, hogy előbb-utóbb az ő holttestét
is majd így fogják ki a Begából. Iszapos
lesz az arca, vöröses, felpuffadt. Lelki
szemmel már nem egykori cimboráját,
hanem saját magát látta feküdni mozdu-
latlanul a parton.

Ez a szegény fiu is, lám, belefásult, be-
lepuszult a nyomorúságba. A hajlékta-
lanság első télét csak keresztlisztenvedte
valahogyan, de a másodikat már nem
birta el. Bizonyára azért vetette magát a
vízbe, mert kilátástalannak látta a jövőt
és mert már feladott minden reményt,
hogy valaha is ki tud még egyszer ver-
gődni abból a mocsárból, amelybe bele-
sülyedt és amelynek láthatatlan hinárja
egyre lejjebb és lejjebb húzza a szerencsét-
len embereket.

— Mindig így élni, mint most, — fu-
tott végig a gondolat Kondoros agyán —
nincsen semmi értelme. Ezt nem lehet
birmi. Ezt az első telet talán kihuzom én
is valahogyan, de a másodikat aligha.

Hirtelen jött parancsoló szó zavarta ki
gondolataiból.

Rendőrr jött, aki rászólt a kíváncsi em-
berekre:

— Félre!

Minthogy a tömeg nem engedelmeske-
dett elég gyorsan, türelmetlenül kiáltott
még egyszer:

— Nem halották? Félre az utból.

A rendőr mögött néhány lépéssel jött

a rendőrbiztos, egy másik tisztviselő és
a hatósági orvos.

Odaléptek a halotthoz, rátekintettek
és az orvos szólt:

— A halál két-három hét előtt követ-
kezett be.

A rendőrbiztos utasította a rendőrt:

— Nézze meg a zsebeit, van-e valami-
lyikben valami igazolvány, vagy egyéb
írás?

A rendőr lehajolt a holttesthez és fel-
gombolta a kabátját. Azután egymás-
után belenyult valamennyi zsebébe.
Egyikben sem talált semmit.

Azután megfordította a hajottat arcá-
val a föld felé, mert csak így tudott bele-
nyulni nadrágjának hátsó zsebébe.

Onnan kihuzott egy bőrtárcát. Ezt
odanyújtotta a rendőrbiztosnak, majd a
halottat újból megfordította és a hátára
fektette.

A rendőrbiztos néhányszor meglóbálta
a bőrtárcát a levegőben, hogy így lerázza
róla a rajta gyöngyöző vízszeppeket.

Azán szétnyitotta a bőrtárcát és egy-
másután vágkált ujjáival annak rekeszei-
ben.

Valamennyi üres volt. Az egyik re-
keszből végül mégis kipécézett egy össze-
hajtogatott papirlapot.

Nedves volt már a papirlap is és azért
óvatosan kellett azt széjjel bontania.
Amikor az megtörtént, a tenyerén tar-
totta néhány percig és a nappal sütötte,
hogy megszáradjon.

Ceruzairás volt a papirlapon. A ned-
vesség folytán az írás alaposan elhalvá-
nyodott. Az olvasás csak nehezen ment.

(Folyt. köv.)

Rádió

Péntek, március 15. Bucuresti. 1: Hanglemezek. 6: Rádiózenekar. 7.15: Kamarazene. 8: Hanglemezek. 9: Szimfonikus hangverseny. 10: Küllügyi krónika. Budapest. 9.30: Hírek. 10: Református istentisztelet Muraközy Gyula lelkész prédikációjával. 11: Szentmise, evangélium után Marczell Mihály dr. prédikál. 12: Evangélikus istentisztelet. 1.30: Operaházi zenekar. 3: Hanglemezek. 4: Diákféltóra. 4.25: Szalonzenekar. 5.35: Előadás. 6.20: Zongorajáték. 7.15: Előadás. 7.30: Magyar zene-est. 8.25: Bánk bán, operaelőadás. 9.25: Sportközlemények. 10.20: Sporteredmények. 11.15:

Hírek. 11.35: Cigánymuzsika. 12.25: Szalonzenekar. Éjfél után 1: Hírek, majd cigánymuzsika. Budapest II. 2: Cigánymuzsika. 6.35: Szimfonikus zenekar. 7.55: Előadás. 8.30: Gordonka zongorakísérettel. 9.20: Sporteredmények. 9.40: Cigánymuzsika. Bécs. 5.10: Hires hangszerzömbisták lemezei. 7.35: Zichy István gróf előadása a magyar népművészetről. 11.15: Zenekari hangverseny. 12.45: Jazz. Belgrád. 5.30: Zongoraművészjének játéka. 8: Lemezek. Miláno. 6: Táncczene. 10: Szimfonikus zene. Prága. 4.55: Vonósnyegyes. 11: Lemezek. Strassburg. 7: Hangverseny. 8.30: Szóalkotató zene. 10.30: Hangverseny. Varsó 2: Könnyű zene. 6.15: Grieg-művek zongorán. 7.45: Gavottok lemezek.

Szombat, március 16. Bucuresti. 1: Hanglemezek. 1.50: Könnyű zene. 2.40: Hanglemezek. 6: Katonazene. 8.15: Argentinai táncudonságok. 9: Táncczene. 12.15: Vendégül zene. Budapest. 7.45: Torna, majd hanglemezek. 11: Hírek, utána felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1: Balalajka zenekar. 1.30: Hírek. 2.30: Rendőrzene. 3.40: Hírek. 5.10: Meseóra. 5.45: Hírek. 6: Hanglemezek. 6.40: Előadás. 7.10: Szalonzenekar. 7.55: Csevegés. 8.20: Magyar nóták két zongorán. 9: Előadás. 9.40: A bécsi rádió-állomás közvetítése. 11.10: Hírek. 11.30: Ének. 12: Cigánymuzsika. Éjfél után 1: Hírek. Budapest II. 6.25: Jazz-zenekar. 7.10: Mezőgazdasági féltóra. 8: A Nemzeti Szalon kulturstjének közvetítése. 9.25:

Hírek. 9.45: Hanglemezek. 10.20: Bécs. 3: Schubert dalok lemezek. operettek lemezei. 9.40: Tarka zene. 11.30: Bécsi zene. 12.35: Cigány. Belgrád. 5: Könnyű zene. 9: Dales királyi gárda fuvózenekara. 12.10: Táncczene. Miláno. 6: Hegedűművész játék. Lemezek. 9.45: Vigjáték. Prága. 6: mezek. 10.10: Parauicei ének. Strassburg. 7: Hangverseny. 9.45: zek. Stuttgart. 7.30: Könnyű és t. Éjfél után 1: Hangverseny. Varsó: riant Edit lemezei. 4.45: Klarinét és nika verseny. 5: Zongoraművészjének. 6: Uj lemezek. 9: Hangverseny. 10: Könnyű zene. 12: Hegedűverseny.

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavaikint 2 leit fizetnek. Jelítség hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz Cse. Déli Hírlap kiadóhivatala, Pia. I. C. Bratianu 4. Fabrică. Kar. trafik, Piața Traian és Str. Me. sarok. Principele Carol. Mar. trafik, Piața Küttl. A hirdetés minden esetben előre fizetendő.

Házasság

Fiata! özvegyasszony

nyugdíjképes 40 év körüli férfi ismeretséget keres házasság céljából. Teljes cím levelet a kiadóba kérek „Van egy kis hozomány is” jelíggel. (2456)

Oktatás

Román nyelvet

legolcsóbban tanítok. Cim a kiadóban. (2285)

Alkalmazás

Mindenes

szakácsnő kerestetik. Cim a kiadóban. (2385)

Állást keres

Agilis fiatalnő

aki több nyelvet beszél, bármilyen elhelyezkedést keres, akár üzletben, vagy irodában. Cim a kiadóban. (2457)

Kifutó

megbízható, állást keres. Cimeket „Biciklim van” jelíggel a kiadóba kérek. (1949)

Bejáró szakácsnő

éves bizonyítvánnyal, esetleg takarítást vagy ehhez hasonló állást keres. II., Str. Gh. Asachi 13. (2279)

Hirdetni?

Természetes!

Hol?

Déli Hírlap-ban!

Miért?

Ezren és ezren olvasják az egész Bánságban és mégis a legolcsóbb

Adás-vétel

Angol szövetből készült

frakk és szmoking garnitúra nadrággal, mellényel, kifogástalan állapotban, 2200 leiért eladó, csak közvetlen vevőnek. Dél-előtt 11—12-ig, délután 5—6-ig. II., Str. Titu Maiorescu 11. (2187)

Eladó

„ziúrke angol tavaszi kosztüm középtermetre, kifogástalan állapotban. IV., Str. I. Bratianu 29, III. em. 2. ajtó. (2259)

Perzsaszőnyegeket

valódi keleti gyönyörű példányokat átvettem, néhány napra eladásra, igen olcsón. Ragadj meg az alkalmat és vásároljon. Sternberg, Mercy-utca. (252)

Ház eladó.

Modern, befejezetlen villaszerű ház, 3 szoba, konyha, elő- és fürdőszoba, veranda, a ház alatt pince, mellékhelyiségek. Kert idősebb fákkal. A hatos villamos megállóhá. III. ker., Str. Karpáti 33 szám, a Turul-házak mellett. (2271)

Hat jó család méh

két hármast kaptárban, eladó. Laner Rudolf, V. ker., Str. Radu Rosetti 43. (2273)

Eladó

egy Fordson-éke és három darab 200 literes benzín hordó. Kiss Gábor, Mosnita-noua 24. (2275)

OLLA
a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Kombinéfűzők Princessfűzők

Orvosiilag rendelt haskötők, alkalmi fűzők, melltartók

„Sanitaria”

Timisoara, Bulevardul Berthelot 21
Telefon 23-95

Művészi festmények

és egyéb dísz tárgyak, bronzok, márványok, antik és modern butorok

alkalmi eladása mélyen leszállított áron
BELGIANA I., Strada Eminescu

Lakás

Szépén butorozott

tágas szoba, fürdőszoba használattal, uricsaládnál, magányos urnak vagy egyedülálló hölgynek kiadó, — esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban. (1684)

3 szobás

modern lakást sürgősen keresek azonnalra, a Piața Bratianu közelében. Cim a kiadóban. (1685)

3—4 szobás

modern lakást, esetleg magányos villát, bérbe keresek május 1-re. Cimeket „I kerülethez közel” jelíggel a kiadóba kérek. (1686)

3 szobás

modern lakás, a IV. kerület központjában, Mircea Voda-utca 6 szám alatt, kiadó. Közlebbit Várnay Elemér dr. ügyvédi irodájában, I. ker., Str. Lonovici, Papneveldei bérház, I. em., vagy a háztulajdonosnál (1687)

Teljesen modern

4 szobás utcai lakás kiadó. Brück, IV. kerületi piacon, Strada Fröbl 40. (2270)

Modern kétszobás

fürdőszobás lakás, összes mellékhelyiségekkel, május 1-re kiadó. IV., Fröbl-utca 33. (2264)

3 és 5 szobás lakások

Bánáti-házban, 2 szobás irodahelyiség az I. emeleten, 2 szobás irodahelyiség a Kossak-házban a földszinten, azonnal kiadó. Bővebbet Temesvári Bank, házigondnokságnál. (213)

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilliom-tejkrémet, lilliomtejszappant, lilliompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszertárában a „Fekete Sashoz” I., Piața I. C. Bratianu

Külföldi

Szép nagy izlethelyiség

május 1-re kiadó. IV., Bulev. Carol (Küttl-tér sarok)

Fordító-iroda

I., Piața Bratianu 3. sz. alatt, (Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint elegendő vállalom kérvények, keresési levelek, szerződések, bizonyítványok, stb. kifogástalan fordítását, illetve írását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelvekre fordítjuk.

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás tanár. Bucuresti és Timisoara város volt első tanítója.

Könyvujdonságok

Dekobra: A eszítő
Kerék: Egy férfi, aki nem akar
Kästner: Három ember a hóbarát
Németh: A párisi komün
Gergely: Én Máthé Erzsébet
Ursula Parrot: A szerelem elméje
Linklater: Don Juan Amerikában
Somogyi: Az ut vége
Gróf Corti: Erzsébet
Seignobos: A francia nemzet története
Genthon: Az új Magyar festőművésztörténete
Farkas: A fiatal Magyarországi története
Földes: Bocskay Angyalokai
Rachmanova: Napló triologia
1. Szerelmem, cseka halál
2. Házasság vörös világra
3. Bécsi tejes asszony (olcsó kiadás.)
Vadnai: Haccsek és Sajó
1. A politikában
2. A családról
3. A sportról és színházról
Schirmeister: A kényeztetett gyerekek
CULTURA könyvkereskedés
Timisoara IV., Bulev. Carol